337528 - On sene boyunca zekatını vermedi, vermek istediğinde on senenin miktarını nasıl hesaplar?

Soru

Eşim hiç zekâtını vermedi. İşe 2009 yılında başladı o zamanlar maaşı 2500 - 3000 TL idi. Maaşını bankaya yatırırdı. Arada bir dairemizin yapımı için para kullanırdık. Ancak paranın nisaba ulaşıp ulaşmadığını, nisabın üzerinden bir sene geçip geçmediğini bilmiyorduk. Fakat evlilikten sonra 2019 yılının Ramazan ayında zekâtı verdik. Ancak geçen senelerin zekâtını nasıl hesaplayabileceğimizi bilmiyoruz. Çünkü miktarın ne zaman nisaba ulaştığını ve üzerinden bir sene geçen miktarları bilmiyoruz. Tek bildiğimiz 2017 Ramazan ayında takriben 80 bin TL si vardı. Geçen senelerin zekâtıyla ilgili ne yapmamız hakkında bilgi vermenizi rica ederiz. Belirlenen zekât miktarını taksitle ödemek mümkün mü? Hesap yapılırken bankada mevcut net tutar mı yoksa kazançlarla birlikte mi hesaplanır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi: Kağıt paranın nisap miktarı.

Zekatta kağıt paranın nisabı, altın ve gümüş nisabından daha düşük bir miktarla hesaplanır. Zira gümüşün nisabı 595 gr. Altın nisabı ise 85 gramdır.

Dünya İslam Birliğine bağlı fıkıh alimleri ve Arabistan’ın büyük alimleri bu şekilde karar vermişlerdir. Ayrıca Daimi Fetva Kurulu ve şeyh b. Baz bu görüştedirler. Daha detaylı bilgi için (2795) nolu soruların cevaplarına bakınız.

Her kim nisap miktarında bir paraya sahip olursa onun zekatını vermekle mükelleftir. Kişi parayı; Hac, evlilik veya ev satın almak için biriktiyor olması hükmü değiştirmez.

İkincisi: Bankaya yatırılan paranın sadece ana paranın zekatı verilir.

Faizle işlem yapan bankalara para yatırıldığında faiz tutarından zekat verilmez çünkü faiz çirkin bir maldır. Oysa yüce Allah temizdir sadece temiz ve hoş olanı kabul eder. Öyle bir durum varsa parayı faizle işlem yapan bankadan hemen çekmek gerekir veya cari hesaba yatırmakla yetinilmesi gerekir. Faizler para sahibinin mülkü sayılmayıp söz konusu haram paradan kurtulması gerekir.

Üçüncüsü: Zaman geçse dahi verilmeyen zekât zimmetten düşmez.

Her kim birkaç sene boyunca zekât vermezse ne kadar zaman geçse de geçmiş yılların zekâtını vermek zorundadır.

Şeyh Muhammed b. Salih el Useymin Rahimehullah'a şöyle soruldu: Dört sene boyunca zekât vermeyenin hükmü nedir?

Cevap: Bu şahıs zekâtı geciktirmekle günahkârdır. Çünkü kişiye vacip olan husus, zekâtı hemen vermesi ve geciktirmemesidir. Çünkü vacip olan emirlerde hemen yapılması asıldır. Söz konusu şahsın yüce Allah'a bu günahtan tövbe etmesi ve geçmiş yılların zekâtını hemen çıkarması gerekir. Verilmeyen zekât hiçbir şekilde düşmez. Daha fazla günah kazanmaması için bir an önce zekâtını vermesi gerekir. (Mecmu fetava şeyh ibn useymin 18/259)

Dördüncüsü: Eşin her sene ne kadar paraya sahip olduğunu tahmin edecek, şayet miktar nisap miktarındaysa miktarın zekatını vermesi gerekir. Miktardan emin değilse ihtiyati olarak hesaplar veya banka hesaplarını kontrol eder ve her senenin sonunda toplam tutarı tespit edebilir. Tabi ki varsa faizler bu tutardan uzak tutulacaktır.

Beşincisi: Vacip olan zekâtın hemen verilmesi gerekir. Zekâtı taksitli olarak farklı zamanlarda vermek caiz değildir. Ancak elinde nakit para olmaması gibi bir mazeret varsa nakit bulununcaya kadar bekleyebilir.

Altıncısı:

Söz konusu süre boyunca zekât verilmediği için tövbe edilir.

En iyisini Allah bilir.